

- пільгове оподаткування фірм, що здійснюють НДДКР, у розмірі до 20 % приросту витрат на НДДКР порівняно з середньорічним рівнем цих витрат за попередні роки;
- пільгове оподаткування до 20 % витрат компаній на програми фундаментальних наукових досліджень, виконуваних університетами за контрактами з ними;
- вирахування з доходу, що оподатковується, вартості наукової апаратури та обладнання, яке безкоштовно передається компаніями університетам та науково-дослідним організаціям;
- установлення пільгового режиму амортизаційних відрахувань;
- надання інвестиційного податкового кредиту, а саме: зменшення податку на прибуток у розмірі від 6 % до 10 % загальної вартості інвестицій в устаткування [2].

Інноваційній діяльності у США характерна підтримка розвитку ризикованих проектів за допомогою стимулювання створення венчурних фірм і дослідних центрів дрібних і середніх інноваційних підприємств, державних дослідницьких центрів і спеціальних лабораторій великих промислових корпорацій, а також пільгового безкоштовного субсидування цих суб'єктів інноваційної діяльності Національним науковим фондом США, що дає змогу розвиватися венчурному бізнесу.

Еталоном фонду, що здійснює фінансування фундаментальної науки й інноваційної діяльності, є Національний науковий фонд США — NSF. На сьогодні NSF реалізує такі програми [3]:

- програма інноваційних досліджень малого бізнесу (Small Business Innovation Research, SBIR)
- гранти на підтримку зв'язків науки з промисловістю (Grant Opportunities for Academic Liaison with Industry, GOALI);
- інновації й організаційні зміни (Innovation and Organizational Change, IOC).

Отже для підвищення конкурентоспроможності підприємств необхідним є комплекс факторів макро- та мікрорівня: важливою і є державна підтримка інноваційного вектора розвитку бізнесу в країні, і наявність, безпосередньо, мотивації до інновацій на рівні підприємств. На сьогодні, на жаль, основним чинником, що стримує інновації на підприємствах України, є орієнтація на прибутковість у короткостроковій часовій перспективі. Тоді як інновації є, по суті, задачею стратегічної, довгострокової перспективи і, відповідно, стратегічного рівня управління. Однак тільки на основі інновацій, усвідомлення необхідності впровадження яких є проблемою національного рівня, підприємства України мають шанс успішної економічної Євроінтеграції.

Література

1. Nissan.ua [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://ukr.nissan.ua/UA/uk/inside-nissan/innovation-and-technology/ev-range.html>
2. Дмитрів В. І. Світовий досвід фінансового регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності [Електронний ресурс] / В. І. Дмитрів // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». — 2014. — № 7. Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3214>
3. Стойко І. Аналіз досвіду здійснення інноваційної політики зарубіжними країнами [Електронний ресурс] / І. Стойко, Ю. Вовк, О. Юрчак // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2011. — Вип. 2 (5). — Режим доступу до журн. : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11siipzk.pdf>
4. Українська асоціація інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/files/articles/204/10_4.pdf
5. Гришина Н. В. Психологія конфлікту: науковий посібник / Н.В. Гришина. — К.: Либідь, 2015. — 258 с.

УДК 658.589:338.439

Галина Ямненко 1

ІННОВАЦІЇ ЯК ПІДГРУНТЯ КРЕАТИВНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

ИННОВАЦИИ КАК ОСНОВАНИЕ КРЕАТИВНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ

INNOVATIONS AS THE BASIS OF CREATIVE MODERNIZATION

Анотація. Загострення конкурентної ситуації на внутрішньому та світовому ринках посилює необхідність дослідження факторів сприяння розвитку підприємств. Саме проведення креативної модернізації та формування конкурентних переваг на основі сучасних знань є джерелом досягнення лідерської позиції на ринку.

Аннотация. Обострение конкурентной ситуации на внутреннем и мировом рынках усиливает необходимость исследования факторов содействия развитию предприятий. Именно проведение креативной модернизации и

¹ Галина Євгенівна Ямненко – к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», yamnenko@kneu.edu.ua

формирование конкурентных преимуществ на основе современных знаний является источником достижения лидерской позиции на рынке.

Abstract. The aggravation of competitive situation on the domestic and international markets reinforces the necessity to research of factors promoting the development of enterprises. Exactly holding creative modernization and formation of competitive advantages on the basis of modern knowledge is the source to achieve leading position on the market.

Сучасний стан розвитку України висуває необхідність створення нових механізмів організації, управління та регулювання всіма соціально-економічними та інформаційно-технологічними процесами. Це обумовлено тим, що необхідно створити нормальні умови розвитку малого та середнього бізнесу, оздоровити економіку, вийти з кризи і побудувати суспільство, орієнтоване на знання та інновації. Майбутній розвиток підприємства базується не лише на отриманні прибутків, а насамперед на розумінні того, на які фактори слід опиратися при побудові стратегії розвитку.

Найефективнішим способом змінити існуючу систему та адаптуватися до потреб підприємства є модернізація. Для розвитку підприємства потрібні суттєві зміни не лише в стратегії діяльності, а й у тактиці та операційній діяльності, коли всі залучені компоненти працюють злагоджено і ефективно.

Більшість досліджень науковців спираються на трактуванні модернізації підприємства як осучасненні технологій, техніки, засобів виробництва, тобто їх оновленні на основі досягнень науки і техніки, що в перспективі забезпечує найефективніше ведення господарської діяльності підприємства [2, с. 101].

У науковій літературі виділяють два типи модернізації: адаптивна (імітаційна), що здійснюється шляхом впровадження позичених нововведень та креативна, що здійснюється на основі власних інновацій [1, с. 76].

Здатність інновацій та творчості вирішувати проблеми багато разів була названа як ключ до конкурентної переваги для будь-якого підприємства. Інновації дозволяють ефективніше використовувати ресурси, зменшувати витрати на виробництво, стимулювати економічний розвиток, приймати найкращі рішення.

Діяльність вітчизняних підприємств сьогодні вимагає посиленої уваги керівництва та персоналу на розумінні, підтримці, активному створенні, розвитку конкурентних переваг на основі інновацій і знань як підґрунті креативної модернізації.

Основними передумовами формування «креативних інновацій» варто вважати:

1. перетворення знань на економічний ресурс;
2. зростання наукоємності продукції для підприємництва;
3. Інтелектуалізація технологій, розвиток ринку інтелектуальної продукції;
4. підготовка фахівців, що володіють останніми науково-технічними досягненнями, а також здатних розвивати й поширювати знання;
5. розвиток інформаційних-комунікаційних мереж, глобальних систем інформації, програмного забезпечення, можливості негайного доступу до інформації та знань.

Саме креативні інновації створюють платформу для випереджаючого розвитку, лідерської позиції на ринку. На українських підприємствах, на жаль, спостерігається дуже слабка орієнтація на інформатизацію, роботу з інформацією та продуктами її переробки — нематеріальними активами, а відповідно, на використання відомих та освоєння нових знань. Усе це призводить до прийняття ситуаційних рішень і відставання від НТП, випуску неконкурентоспроможної продукції та економічного відставання України в цілому.

Як свідчать дані Держкомстату, питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП у 2014 р. порівняно з 2010 р. зменшилася з 0,9 % до 0,7 %. Частка підприємств, що займалися інноваціями у 2011 р. знизилась з 16,2 % до 16,1 % їх кількості у 2014 р. Позитивною є тенденція активізації проведення досліджень і розробок власними силами на 50 % у 2014 р. порівняно з 2010 р., також зростають кошти, виділені на проведення зовнішніх НДР з 177,9 млн грн у 2010 р. до 533,1 млн грн у 2014 р. Майже кожне четверте підприємство реалізовувало продукцію, що була новою для ринку. 787 підприємств реалізовувала продукцію, яка була новою виключно для підприємства. Її обсяг становив 18,6 млрд грн, 25,6 % якої 238 підприємств реалізували за межами України. Проте придбання інших зовнішніх знань скоротилося майже на 95 млн грн у 2014 р., придбання машин обладнання та програмного забезпечення змінилося несуттєво з 5051,7 млн грн у 2010 р. до 5115,3 млн грн у 2014 р. Упровадження нових технологічних процесів і технологій у 2014 р. зменшилося на 300 процесів і 32 маловідходні, ресурсозберігаючі технології відповідно порівняно з 2010 р., що свідчить про незначні обсяги інноваційних процесів на підприємствах України та недостатність уваги з боку керівництва на темпах оновлення та модернізації виробництва, використання можливостей накопиченого науково-технічного потенціалу [3].

Проведення модернізації підприємства базується на:

— визначенні перспективних напрямків розвитку і створення умов для реформування необхідних бізнес-процесів;

— мінімізація витрат на впровадження запозичених технологій на основі аналізу показників: очікувана ефективність реалізації проекту, визначення життєвого циклу продукції (технології), можливість її модернізації, оцінка ризиків інноваційного проекту;

— удосконалення отриманих технологій на основі використання потенціалу підприємства для підтримання конкурентоспроможності на ринку;

— посилення потенційних можливостей з модернізації існуючих технологій;

— створення власних конкурентоспроможних технологій та реалізація стратегії інноваційного лідерства.

Дуже важливо, щоб проведення модернізації будь-якого типу оцінювалося з точки зору ризику і вигоди, оскільки вона є виправданою тільки тоді, якщо економія від модернізації перевищує її вартість. Крім того, будь-яка зміна здійснюється на основі ретельно розробленого плану, що дозволяє персоналу зрозуміти, мати бажання і приймати активну участь у здійсненні необхідних змін і гарантує забезпечення високого рівня продуктивності і тим самим сприяє подальшому успіху, прибутковості підприємства. В іншому випадку вартість модернізації не виправдає очікування.

Таким чином, забезпечення стабільної роботи підприємств потребує активізації інноваційних продуктів і технологій та створенні умов для проведення креативної модернізації. Неперервність інноваційних процесів створює умови для ефективного функціонування підприємства в майбутньому.

Основними умовами, спрямованими на сприяння інновацій у діяльності підприємств є:

— розширення інформаційної бази всіх підрозділів і всіх видів діяльності підприємства;

— формування системи інноваційної інфраструктури;

— накопичення науково-технічного потенціалу;

— зміцнення фінансового забезпечення підприємства;

— зростання матеріальної бази підприємства на основі імплементації інноваційних технологій у виробництво та підготовку персоналу;

— створення сприятливих умов для професійного росту та розвитку персоналу, стимулювання творчої активності персоналу;

— використання світового досвіду й сучасних технологій у всіх бізнес-процесах.

Вважаємо, що підтримання інноваційного розвитку вітчизняних підприємств потребує побудови інноваційного механізму використання портфеля ресурсів підприємств.

Література

1. Вардомський Л.Б. Модернізація економіки в країнах СНД: типи, ресурси, інструменти // Економіка і прогнозування, 2009. — № 1. — С. 70—77.

2. Гросул В.А., Хлівнюк Т.М. Аналіз перспектив впровадження модернізації в промислових підприємствах // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, 2014. — Вип. 3 (30). — С. 98—108.

3. Інноваційна активність. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

УДК 658.589(100)

Катерина Андрющенко¹

Анна Терещенко

ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ОСНОВНА ФОРМА ПРОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ У ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ КАК ОСНОВНАЯ ФОРМА ПРОДВИЖЕНИЯ ИННОВАЦИЙ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ TECHNOLOGY TRANSFER AS A PRIMARY FORM TO PROMOTE INNOVATION IN BUSINESS ACTIVITY

Анотація. Було виявлено необхідність дослідження процесу трансферу технологій. У результаті дослідження я дійшла висновку, що влучне використання науко-технічного прогресу супроводжується вдосконаленням організаційного процесу в сфері підприємницької діяльності, підвищуючи ефективність економіки. Використання ін-

¹ Катерина Анатоліївна Андрющенко – док. екон. наук, професор кафедри економіки підприємств ДВНЗ «Київський економічний університет імені Вадима Гетьмана», katyua373@i.ua,

Анна Олександрівна Терещенко – студентка 2 курсу, МЕІМ, МБ 202, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», tereshenko20.16@gmail.com